

S. M. v. d. Galiën

Kapriolen

AAN DE
BOSRAND

Af en toe kun je in de krant een berichtje vinden, dat op zekere plaats, waar zij als regel niet voorkomen, herten zijn gesignaleerd. Doorgaans betreft het hier reeën, want alleen het edelhert draagt de naam hert met recht. Deze forse vechters komen echter alleen maar voor in de dichte bossen van de Veluwe, waar ze ook steeds blijven. Reeën dwalen wel meer naar de bewoonde wereld af.

Misschien hebben sommige van jullie weleens reeën in de vrije natuur gezien. Wel, als je in de gelegenheid bent, trek er dan op uit in de hele vroege ochtend. Je zult er plezier van beleven.

Enkele jaren geleden fietste ik eens in alle vroege een smal bospad langs tussen Ruurlo en Zelhem. Het was een pracht-tocht en het getwinkelen van de mezen en de ratelslag van de alleraardigste heggesluiper, bleven maar meeklinken. Volop genoot ik van de roepende en zingende vogels. Eensklaps zag ik iets bruins blinken tussen de dennestammen en het lage eikenkreupel. Er volgde een geritsel en gestamp en een zestal reegeten verdwenen met snelle sprongen tussen de bomen. Je had ze eens moeten zien rennen. In een ommezien waren ze uit het oog verdwenen. Bij hen vergeleken zijn hazen stumpers.

Weet je waar je reeën vinden kunt? Zij houden van loofbossen met verscheidenheid van geboomte, eiken, beuken, essen, elzen. Maar vooral is van belang, dat in die bossen struikgewas en gras groeit. De reeën zijn nogal lekkerbekken en van het voedsel, dat zij afgrazen, nemen zij de meest smakelijke hapjes. Van het lage onderhout knabbelen zij de jonge knoppen en uitlopers op. Ze smullen van wilde frambozen en brummels, gaan te gast aan de bovenste dunne einden van de heidestruiken. Met graagte peuzelen ze de meest malse grashalmen op en vooral op klaver zijn ze dol. Maar van tijd tot tijd is het ook een welkome afwisseling om te proeven van wederik en wilde zuring. In de voorzomer hebben ze buiten het bos de jonge koren- en aardappelvelden. Des winters wordt het wel eens een schrale tijd, wanneer ze genoeg moeten nemen met groene takjes of spruiten. Omdat reeën zulke lekkerbekken zijn en niet erg honkvast, zoeken ze steeds de smakelijkste plekjes uit en dwalen zo van het ene bos naar het andere en van het ene weiland naar een volgend verderop.

Een sprong (koppel) reedieren in de vrije natuur waar te nemen, is altijd een aantrekkelijk en boeiend gebeuren. Iedere beweging van deze roodbruine slanke dieren met hun fijngebouwde ledematen, is gracieus en van een frappante schoonheid. De sier-

lijke sprongen, die ze op de meest onverwachte ogenblikken kunnen maken, misschien door hun dartele speelsheid, maken hen tot virtuozen in het kapriolen maken. Springend gaan ze soms van de ene grashalm naar de andere. Vooral mooi kun

Reekalf

je dat zien, als de dieren het bos verlaten en de weiden en velden langs het geboomte opdraven. Maar hou je gedekt en blijf boven de wind, want ze zijn op hun qui vive en het minste verdachte teken kan oorzaak zijn, dat ze eensklaps het hazenpad kiezen en dan heb je het nakijken. In de natuur moet je je altijd rustig gedragen en zorgen, dat je niet opvalt door schelle kleuren of onnodige bewegingen. Als je je hieraan stipt houdt, zal het wel lukken om iets van belang te ontdekken.

Eind Mei, begin Juni, worden de jonge reekalfjes geboren, meestal twee, doch ook niet zelden slechts een. De eerste dagen zijn het nog erg onbeholpen stumpertjes, die de oude geit nog niet kunnen volgen. Zo'n jong ding kun je soms in het gras of tussen het struikgewas zien liggen. De moeder is dan in de regel wel in de buurt, al laat ze zich ook niet zien. Raak het diertje echter niet aan, want de gehate mensenlucht zou oorzaak kunnen zijn, dat

de oude haar jong doodgeboreerd in de steek zou laten. Zo'n jong ding zou dan jammerlijk omkomen. Als het gevonden wordt door een vos, een marter of een hermelijn, dan is het leven er mee gemoeid en het is niet in staat om zich te verdedigen. De reekalfjes zijn roodachtig geel gekleurd, met enkele minder of meer regelmatige rijen witte en gelige vlekken. De oudere dieren zijn in de zomer roodbruin, doch in de herfst verdicht zich de haardos en worden ze donkerbruin.

De volwassen reebok zwerft veel alleen door de bossen, want dat zijn zijn norse heerschappen, die zelfs aan de geiten en jongen lelijke stoten kunnen uitdelen. Eind Juli, begin Augustus verzamelt hij een aantal geiten om zich heen en trekt dan met deze sprong rond. De sprongen variëren van 5 tot 30 stuks, maar niet zelden ook trekken de dieren, geiten zowel als bokken, eenzaam door de wijde werelden van bos en beemd. De bokken krijg je echter het minst te zien.

De jonge bokken krijgen de eerste winter een paar korte, knopvormige horentjes, die na een paar maanden al weer afvallen. Spoedig groeien de nieuwe horens uit, in de regel 2 onvertakte speren. De bok wordt dan spiesbok genoemd. De volgende winter vallen deze eveneens af en daarop krijgt elke nieuwe horens een zijtakje, zij het ook niet meer dan een kort uitsteeksel. Later volgt nog zo'n zijtak, iets hoger en daarmee is het gewei volgroeid.

De bok is nu een zesender geworden (elke horens heeft 3 enden) en daarmee is hij ook ongeveer volwassen.

Het gewei van de reebok (eigenlijk mogen we niet van gewei spreken, want dat heeft alleen het edel-

hert), is een eenvoudige koptooi. Twee beenvormige uitsteeksels (horens zijn het daarom ook niet, want die zijn hol), op de kop, met als regel niet meer dan drie punten, althans in ons land, kan men beter „reekronen" noemen. De kronen wegen nauwelijks meer dan een pond, terwijl het volwassen dier hoogstens 30 kilo weegt.

Gelukkig, dat ons land nog niet zo gecultiveerd is, dat er nog plaats is voor reeën, om vrij en ongehinderd hun wilde leven te kunnen leven.

Volwassen reebok

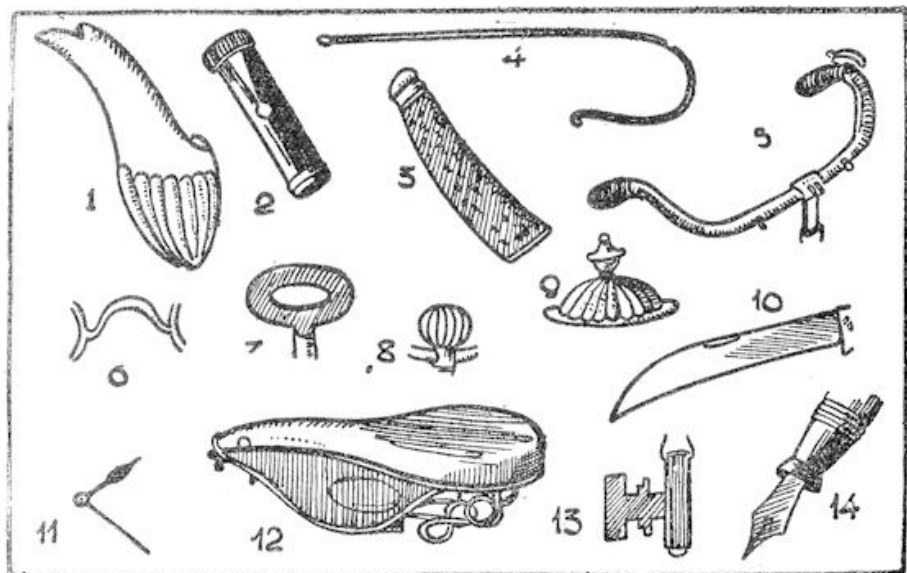

Van kunstjes en spelletjes

Wat past bij elkaar?

Hier hebben we een oplettendheidsspelletje voor jullie. Op de plaat zien jullie 14 genummerde tekeningetjes, die alle delen voorstellen van een of ander voorwerp. Nu passen twee van die delen telkens bij elkaar, als behorende tot hetzelfde voorwerp. De vraag is nu, of je bij voorbeeld in een halve minuut, die gedeelten kunt uitzoeken en de goede nummers bij elkaar voegen. Je kunt hiermee wedstrijden houden en zo mogelijk de tijd zelfs nog verkorten! Om je op weg te helpen willen we verklappen, dat 1 en 9 (theepot-tuit en deksel) bij elkaar horen.

Met losse voorwerpen kun je op deze manier zelf

ook van deze spelletjes maken en natuurlijk kun je ze ook, zo uitgebreid als je maar wilt, tekenen.

Het is een aardig spelletje, dat bovendien je opmerkzaamheid zeer scherpst.

Een leuk spelletje voor de Kerstvacantie.